

TRYGGHET BORTOM DATORERS NÄRVARO

Det börjar på hösten eller sensommarens kylslagna skymning. Skolorna börjar. Lärandet tar vid. En 7-åring börjar på den väg som bör leda till kunskap och insikt.

Skoldagen slår in med förväntan, längtan spänning. Den unga kroppen suger åt sig atmosfären, händelser, upplevelser; ögonen "vibrerar" av nyfikenhet inför det kommande.

Fröken och Magistern finns där som ledare och föredöme, som kunskapsbank och med gott humör och intuitiv känsla för det unga livet.

Det börjar bra. Det börjar alltid bra - skulle man kunna säga. Men ett visst tvivel kan infinna sig eller snarare en oro över skollivet självt.

Förskolans lek och öppna tillvaro sluts nu in i ett klassrum. som kan vara mer eller mindre trivsamt. Det är ett rum, där den unga människan formas. Detta rum borde vara vackert och hemtrevligt, inrett med sprakande färger och med mjuka stolar och vackra bord.

Tänkandet och känslorna formas här innanför dessa väggar. Alla intryck samlas som upplevelser på djupet. Vi kommer att bära med oss dessa nakna, kala miljöer, där det gärna ekar entonigt och ljuden förstärks.

Ja, skolmiljöerna är ofta krassa och okänsliga, de saknar värme och en tillåtande ton av mjukhet: tavla, kateder, stolar, bord några vägghyllor med oordnade böcker, slängda lite här och där.

Ja, kan man trivas här? Den svenska grundskolan borde se om sina yttre och inre miljöer. Kanske är det dags att lämna klassrummet för mer ombonade och varma ytor?

Bristerna kan dock kompenseras med goda lärare, om nu undervingen tar fart bortom dessa torftiga rum. Eller är det dags att bygga vidare på en annan undervisning, där eleven åter ställs i centrum - krav och trivsel kan förenas.

Kanske är vi på väg att spränga väggarna med datorernas hjälp?

Eller är det så att var och en skall hantera en dator, för att komma ifrån det trista klassrummet och den oroliga stämningen. Datorskärmen, som ligger helt nära ögon och öron, förför och förblindar.

Eleven flyter in i en cybervärld, byggd på elektroniska dimensioner, en bildväv formas som vida överstiger den svarta tavlans fantasi. Läraren har också förlorat sin position och mission.

Han eller hon förblir insatt i det förflutna, som en raritet, vars värde har minskat drastiskt. Den personliga motivationen utgår nu från den datorvärld, som med snabba bilder och uppgifter rullar fram i sekundschnabba rörelser.

Det är här som den unga eleven formas bland appar (applikation), touchskärmar, smartphones, och alltmer avancerade iPads.

De numera ordknappa läroplanerna talar sällan om samverkan och grupp-samarvaro. Nej, verkligheten är en annan.

Den pedagogiskt ledande rektorn styr in mot nya världar, tekniker och kommande innovationer på samhällets utbildningsaltare. I fortsättningen är det ingen som kommer att bry sig, ingen kommer att se de egna kamraterna som en tillgång i undervisningen.

I den datoriserade "bubblan" finns verkligheten. I datorns cybertekniska värld finns min kropp och min tanke. Tillvaron blir som ett avancerat datorspel med inbyggd misstänksamhet mot en tänkt fiende, som försöker fly in i omåttliga tunnlar, gångar, fält och artificiella skogar. Frågan är just detta - flykt från verkligheten, flykt från skola, flykt från undervisning...

Kanske måste den nya skolan börja från ett helt annat håll? Kanske genom att bokstavligen börja så små frö i en bädd av fuktig jord i trädgårdens mitt.

Här kan den unga människa leva med att följa solrosens snabba växt, salladens gröna blad och dillens spröda kronor. Med andra ord: trädgårdsskötsel med hacka och spade - alltid närvarande och levande

Inta bara för de små eleverna, som förstår källsortering och nogsam miljövard, utan även de flåsande tonåringarna, som glömt allt som heter avgaser, tid och föräldrar.

Nu måste den pedagogiska odlingen börja under värmande skärmar av ljus. Det räcker inte med konstgjorda växthus under kommunal styrning och uppvärmning.

Datorerna kommer självmant att explodera. Då kan skolan börja på nytt.

Det är början på ett liv, ett nytt skolliv, där en 7-åring kan känna trygghet i lärarens famn!

Hans-Evert Renérius